

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Sjuksköterskans profession och omvårdnad som vetenskap, 16.5 hp

The Nurse Profession and Nursing Science, 16.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2025.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT17 , HT19 , VT20 , VT21 , VT22 , HT22 , HT23 , VT24 , HT24 , VT25

Kurskod	1SJ010
Kursens benämning	Sjuksköterskans profession och omvårdnad som vetenskap
Hp	16.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	G1 - Grundnivå 1
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Utbildningsnämnden NVS
Datum för fastställande	2017-04-25
Reviderad av	Utbildningsnämnden NVS
Senast reviderad	2024-10-15
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2025

Särskild behörighet

Antagen till Sjuksköterskeprogrammet. Särskild behörighet: Ma B, Sh A, Nk B (alternativt Fy A, Ke A och Bi A).

Mål

Kursens övergripande mål är att studenten ska tillägna sig kunskap om grundläggande forskningsmetodik, begrepp och teorier i huvudområdet omvårdnad, samt förstå sammanhanget till sjuksköterskeprofessionen. Vidare ska studenten förvärva kunskap om etiska begrepp och värden samt vilken betydelse dessa har för omvårdnad. Studenten ska därtill utveckla förståelse för sjuksköterskeprofessionens utveckling och betydelsen av ett humanistiskt förhållningssätt i vårdandet, samt genom fältstudier observera klinisk hälso- och sjukvårdsverksamhet och sjuksköterskans roll och ansvar i dagens hälso- och sjukvård.

Lärandemål

Moment 1: Forskningsmetodik

Kunskap och förståelse

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- redogöra för grundläggande vetenskapliga begrepp och termer
- identifiera och förklara forskningsprocessens steg
- redogöra för grundläggande forskningsetiska principer

Färdigheter och förmåga

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- tillämpa informationssökning i databaser för forskning

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- uppvisa följsamhet till akademisk hederlighet och Karolinska Institutets grundläggande värderingar

Moment 2: Verksamhetsintegrerat lärande (VIL) - Sjuksköterskeprofessionen

Kunskap och förståelse

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- redogöra för sjuksköterskeprofessionens utveckling
- redogöra för sjuksköterskeprofessionens kärnkompetenser
- redogöra för innebörden av vård på lika villkor
- redogöra för hälso- och sjukvårdens organisation
- förklara betydelsen av interprofessionellt teamarbete

Färdigheter och förmåga

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- genom observation identifiera och ge exempel på sjuksköterskeprofessionens ansvarsområden och arbetsuppgifter i hälso- och sjukvårdsverksamhet
- tillämpa basala hygienrutiner i klinisk hälso- och sjukvårdsvårdverksamhet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- förklara samband mellan värdegrund och förhållningssätt i sjuksköterskeprofessionen
- uppvisa ett professionellt förhållningssätt i mötet med patienter, närstående och personal i klinisk hälso- och sjukvårdsverksamhet

Moment 3: Omvårdnadsvetenskap

Kunskap och förståelse

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- redogöra för begrepp och teorier inom omvårdnadsvetenskap/vårdvetenskap

- redogöra för betydelsefulla etiska begrepp och värden
- förklara kommunikationens betydelse för god omvårdnad

Färdigheter och förmågor

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- relatera begrepp inom omvårdnadsvetenskap/vårdvetenskap till olika vårdsituationer
- föra ett vårdetiskt resonemang relaterat till olika vårdsituationer
- tillämpa det vetenskapliga skrivandet
- tillämpa referenshantering enligt APA

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- motivera betydelsen av teorier inom omvårdnadsvetenskap/vårdvetenskap för omvårdnadens kliniska praxis
- motivera betydelsen av en humanistisk människosyn i vårdandet
- motivera etikens betydelse för vårdandet
- reflektera över centrala värden i vårdandet

Innehåll

Kursen är indelad i tre moment:

Moment 1: Forskningsmetodik

Moment 2: Verksamhetsintegrerat lärande (VIL) - Sjuksköterskeprofessionen

Moment 3: Omvårdnadsvetenskap

Forskningsmetodik, 3.0 hp

Betygsskala: GU

Vetenskaps- och kunskapsteoretiska begrepp och termer

Evidens- och erfarenhetsbaserad kunskap

Forskningsprocessen

Grundläggande forskningsetik samt fusk och plagiat

Vetenskapligt förhållningssätt

Informationskompetens

Sjuksköterskeprofessionen, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Sjuksköterskeprofessionens framväxt och utveckling

Professionell utveckling och lärande

Professioner och interprofessionellt teamarbete inom hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvårdens organisation i Sverige

Sjuksköterskeprofessionens ansvarsområden

Kärnkompetenser

Yrkesetisk kod

Omvårdnadsprocessen

Vård på lika villkor

Basal vårdhygien

Fältstudier inom hälso- och sjukvården

Patientsäkerhet, aseptik, hygien och sekretess

Omvårdnadsvetenskap, 9.0 hp

Betygsskala: GU

Huvudområdet omvårdnad

Begrepp och teorier inom omvårdnad

Konsensusbegrepp, kärn-, praxis- och idealbegrepp

Människosyn och betydelse av värdegrund

Hälsa, lidande och medkänsla

Vårdmiljö

Omvårdnadshandlingar och vårdande

Vårdmöten och vårdrelation

Kommunikation för vårdande

Etiska teorier och begrepp

Etik som grund för förhållningssätt

Akademiskt skrivande och referenshantering

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för studenten att aktivt ta ansvar för sitt lärande. Kursens pedagogiska upplägg inkluderar arbetsformer som bland annat föreläsningar, grupparbeten (till exempel schemalagda seminarier/webbinarier och diskussioner), individuella uppgifter (till exempel självstudier, inläsning av litteratur, inlämningsuppgifter, kamratgranskning och quiz), workshops samt verksamhetsintegrerat lärande (VIL) i form av fältstudier inom klinisk hälso- och sjukvårdsverksamhet.

För campuskursen varvas undervisningen mellan fysiska träffar på campus och digitala sessioner via kursens lärplattform och videokonferensverktyg.

För distanskursen begränsas antalet fysiska träffar på kursorten till maximalt två dagar per 7,5 hp, exklusive kursintroduktionsveckan och fältstudieveckan. All övrig undervisning sker online via kursens lärplattform och videokonferensverktyg.

För att fullt ut kunna delta i kursens alla delar, oavsett campus- eller distanskurs, krävs tillgång till en dator med stabil internetanslutning, webbkamera och mikrofon. Grundläggande datorfärdigheter, såsom hantering av ordbehandlingsprogram, internet, e-post, lärplattform och videokonferensverktyg, är en förutsättning för deltagande.

Fältstudierna omfattar 40 timmars studier, varav 32 timmar är förlagda i klinisk hälso- och sjukvårdsverksamhet inom Region Stockholm. Under fältstudierna på vårdavdelning eller mottagning sker undervisning genom observation och auskultation med sjuksköterska. Handleddande sjuksköterska observerar utförande av basala hygienrutiner och professionellt förhållningssätt, samt intygar närvaro och underlag för måluppfyllelse. Schemat under fältstudieveckan kan inkludera arbete under dagtid, kvällar, nätter och helger, inklusive helgdagar vid vissa tillfällen. Studenter har ej rätt att komprimera den verksamhetsförlagda utbildningen.

Närvaro är obligatorisk för seminarier/webbinarier, fältstudier och interprofessionellt lärande (IPL)-dagen. För aktiviteter som sker via videokonferensverktyg krävs aktivt deltagande med påslagen kamera och mikrofon för att närvaron ska godkännas. Andra obligatoriska lärandeaktiviteter omfattar grupparbeten, inlämningsuppgifter och quiz. Examinatorn avgör om och hur frånvaro från dessa aktiviteter kan kompenseras. Studieresultat kan inte slutrapporteras förrän studenten har deltagit i samtliga obligatoriska lärandeaktiviteter, eller på annat sätt kompenserat för frånvaro enligt examinatorns anvisningar. Frånvaro från obligatoriska lärandeaktiviteter kan medföra att studenten behöver vänta till nästa kurstillfälle med att ta igen utebliven aktivitet.

Examination

Moment 1: summativ examination genom ett individuellt digitalt skriftligt kunskapstest

Moment 2: summativ examination genom en individuell muntlig examination samt intyg från fältstudieveckan

Moment 3: summativ examination genom en individuell skriftlig hemexamination

För godkänd kurs krävs att lärandemålen är uppfyllda, vilket innebär godkänd summativ examination i moment 1, 2 och 3 samt aktivt deltagande i obligatoriska formativa lärandeaktiviteter tillhörande respektive moment. Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Detta gäller inte då kursen har upphört eller genomgått större förändringar.

Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats. Om studenten genomfört sex underkända examinationer erbjuds inte något ytterligare examinationstillfälle. Inlämning av blank examinationsuppgift räknas som ett examinationstillfälle. Digital examination som har öppnats räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle.

För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omexaminationstillfället. Examinator bedömer om en student har särskilda skäl för förseningen. Examinator ges möjlighet att fatta beslut om komplettering av examinationsunderlag för att uppnå godkänt resultat.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska lärandeaktiviteter. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

För en kurs som upphört eller genomgått större förändring eller där kurslitteraturen förändrats väsentligt ska det ges ytterligare tillfälle för examination (exklusive ordinarie examination) på det tidigare innehållet respektive den tidigare litteraturen under en tid av ett år från den tidpunkt förändringen skedde.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grund och avancerad nivå.

Litteratur och övriga läromedel

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur
Moment 1, 2 och 3

Det är alltid senaste utgåvan som gäller.

Moment 1

Moment 1: Forskningsmetodik

Vetenskaplig teori och metod : från idé till examination inom vård- och hälsovetenskap

Henricson, Maria

Upplaga 3 : Lund : Studentlitteratur, [2023] - 564 sidor
ISBN:97891441161389 LIBRIS-ID:p6schdfgm0lfm80n

[Sök i biblioteket](#)

Olsson, Henny; Sörensen, Stefan

Forskningsprocessen : kvalitativa och kvantitativa perspektiv

Upplaga 4 : Stockholm : Liber, 2021 - 327 sidor
ISBN:9789147140312 LIBRIS-ID:kxtsdbknhlq7fpl9

[Sök i biblioteket](#)

Polit, Denise F.; Beck, Cheryl Tatano

Essentials of nursing research : appraising evidence for nursing practice

Tenth edition : Philadelphia : Wolters Kluwer, [2022] - 425 sidor
ISBN:9781975141851 LIBRIS-ID:hv7jpd5jf0h863lk

URL: [Länk](#)

[Sök i biblioteket](#)

Moment 2 och Moment 3

Moment 2: Verksamhetsintegrerat lärande (VIL) - Sjuksköterskeprofessionen
Moment 3: Omvårdnadsvetenskap

Teoretiska grunder för vårdande

Arman, Maria; Dahlberg, Karin; Ekebergh, Margaretha

Upplaga 2 : Stockholm : Liber, [2022] - 340 sidor
ISBN:9789147144525 LIBRIS-ID:3jj0ktc41bjcglc

[Sök i biblioteket](#)

Birkler, Jacob

Filosofi och omvårdnad : etik och människosyn

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2007 - 239 s.

Birkler, Jacob

Etik : en grundbok

Första upplagan : Stockholm : Liber, [2020] - 181 sidor
ISBN:9789147140305 LIBRIS-ID:p2s3mnw3m2jn67r8

[Sök i biblioteket](#)

Omvårdnadens grunder : Hälsa och ohälsa

Edberg, Anna-Karin; Wijk, Helle

tredje upplagan : Lund : Studentlitteratur, 2019 - 756 sidor
ISBN:9789144123165 LIBRIS-ID:5gkprpnf39z8zrjx

[Sök i biblioteket](#)

Omvårdnadens grunder : Ansvar och utveckling

Ehrenberg, Anna; Wallin, Lars; Edberg, Anna-Karin

Tredje upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2019] - 483 sidor

ISBN:9789144123172 LIBRIS-ID:dpsx0xwsbp338v4z

[Sök i biblioteket](#)

Forsberg, Anna

Omvårdnad på akademisk grund : att utvecklas och ta ansvar

1. utg. : Stockholm : Natur & kultur, 2016 - 176 s.

ISBN:9789127141469 LIBRIS-ID:19088153

[Sök i biblioteket](#)

Omvårdnadens grunder : perspektiv och förhållningssätt

Friberg, Febe; Öhlén, Joakim

Tredje upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2019] - 711 sidor

ISBN:9789144123189 LIBRIS-ID:3dhmpmln1m0w1rb0

[Sök i biblioteket](#)

Sjuksköterskans kärnkompetenser

Leksell, Janeth; Lepp, Margret

Andra upplagan : Stockholm : Liber, [2019] - 374 sidor

ISBN:9789147128020 LIBRIS-ID:nztvsk971387ldgf

[Sök i biblioteket](#)

Vårdvetenskapliga begrepp i teori och praktik

Wiklund Gustin, Lena; Asp, Margareta

Tredje upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2022] - 447 sidor

ISBN:9789144139555 LIBRIS-ID:l1w0z437j5txh8tr

[Sök i biblioteket](#)

Willman, Ania

Teorier för omvårdnad

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, [2022] - 406 sidor

ISBN:9789144152271 LIBRIS-ID:br12g01n8r6kdphn

[Sök i biblioteket](#)

Sandman, Lars; Kjellström, Sofia

Etikboken : etik för vårdande yrken

Tredje upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2024] - 469 sidor

ISBN:9789144160665 LIBRIS-ID:xfm0dr1vstt839v

[Sök i biblioteket](#)